

Sadarbības līgums

Latvijas Republikas Ministru kabinetu veidojošo

14. Saeimas frakciju sadarbības līgums

2022. gada 14. decembrī

Latvijas Republikas 14. Saeimā ievēlētās:

partiju apvienības "Jaunā Vienotība" (JV), partiju apvienības "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" (AS) un Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" (NA) frakcijas (visas kopā un katra atsevišķi turpmāk – sadarbības partneri/sadarbības partneris), uzņemoties atbildību par Saeimas un Ministru kabineta darbību, vienojas:

izveidot kopīgu Ministru kabinetu šādā sastāvā:

Ministru prezidents – Arturs Krišjānis Kariņš (JV)

aizsardzības ministre – Ināra Mūrniece (NA)

ārlietu ministrs – Edgars Rinkēvičs (JV)

ekonomikas ministre – Ilze Indriksone (NA)

finanšu ministrs – Arvils Ašeradens (JV)

iekšlietu ministrs – Māris Kučinskis (AS)

izglītības un zinātnes ministre – Anda Čakša (JV)

klimata un enerģētikas ministrs – Raimonds Čudars (JV)

kultūras ministrs – Nauris Puntulis (NA)

labklājības ministre – Evika Siliņa (JV)

satiksmes ministrs – Jānis Vitenbergs (NA)

tieslietu ministre – Inese Lībiņa-Egnere (JV)

veselības ministre – Līga Meņģelsone (AS)

vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs – Māris Sprindžuks (AS)

zemkopības ministrs – Didzis Šmits (AS),

lai nodrošinātu Deklarācijas par Ministru kabineta iecerēto darbību un no tās izrietošā rīcības plāna izpildi, lai nodibinātu koleģiālus, konstruktīvus un saliedējošus sadarbības un līdzsvara mehānismus 14. Saeimā ievēlēto frakciju sadarbībā,

lai izvairītos no negatīvajām sekām, pie kurām varētu novest sadarbības partneru savstarpēji nesaskaņota rīcība vai centieni dominēt pār citiem partneriem, ar šo puses vienojas par ētiskajiem standartiem sadarbības partneru darbā, lēmumu saskaņošanas procedūrām, savstarpējo atbildību, pienākumiem un tiesībām.

I. Vispārīgie principi

- 1.1. Sadarbības partneriem jāievēro vispārpieņemtās ētikas normas – savstarpēja cieņa, uzticība, koleģialitāte un godprātība. Šīm normām jāvalda ne tikai Ministru kabineta savstarpējā sadarbībā, bet arī attiecībās ar pilsonisko sabiedrību, medijiem un politisko opozīciju. Ministru kabinetam ar savu labo piemēru ir jārāda vienotības paraugs – jāmazina gan sabiedrības sašķeltība, gan plaisa starp varu un sabiedrību.
- 1.2. Sadarbības partneriem jāuzņemas solidāra atbildība par to, lai Ministru kabineta lēmumi tiktu izsmeltoši, atklāti un racionāli pamatoti un argumentēti sabiedrībai un medijiem.
- 1.3. Atklātība un rūpes par visu Ministru kabineta lēmumu izsmeltošu atspoguļošanu un izskaidrošanu ir katra Ministru kabineta locekļa pienākums.
- 1.4. Katram sadarbības partnerim jāuzņemas atbildība par tā izvirzīto ministru atbilstību augstākajiem morāles standartiem, kā arī uzticību demokrātijas principiem.
- 1.5. Ministru kabinetu veidojošie sadarbības partneri uzņemas solidāru atbildību par Ministru kabineta darba rezultātiem.
- 1.6. Ministru kabinets nodrošina pēctecības principu un atbildību iepriekšējo Ministru kabinetu veiksmīgi iesākto darbu turpināšanā.
- 1.7. Ministru kabinetu veidojošie sadarbības partneri atbalsta un veicina Ministru kabineta, savu kolēģu un partneru darbu un centienus Latvijas valsts labā, kas noteikti Deklarācijā par Ministru kabineta iecerēto darbību.
- 1.8. Ministru kabinetu veidojošo politiķu – Ministru prezidenta un ministru – pienākums ir paust vienotu nostāju visos Ministru kabineta saskaņotajos ārpolitikas jautājumos.
- 1.9. Lai nodrošinātu efektīvu, stabilu un profesionālu Ministru kabineta darbu un efektīvu sadarbību starpministriju līmenī līdz 14. Saeimas pilnvaru termiņa beigām, sadarbības partneri vienojas noteiktu politiku koordinācijai ieviest ministra biedra institūtu, kā arī izveidot Ministru kabineta komitejas.

II. Sadarbības noteikumi

- 2.1. Atbildības jomas Ministru kabinetā ir noteiktas pēc proporcionalitātes principa, un darbs notiek solidāri. Ierosināt ministru skaita un proporciju izmaiņas var vienīgi Ministru prezidents.
- 2.2. Sadarbības un koordinētas rīcības nodrošināšanai regulāri tiek rīkotas politisko partiju pārstāvju Sadarbības sanāksmes. Sadarbības sanāksmi izsludina un vada Ministru prezidents, un tajā piedalās ne vairāk kā četri katra sadarbības partnera pilnvaroti pārstāvji. Sadarbības sanāksmē tiek diskutēti jautājumi, kuri ietilpst Saeimas vai Ministru kabineta kompetencē, vai jautājumi, kuru izskatīšanu pieprasa Ministru prezidents vai kāds no sadarbības partneriem.
- 2.3. Sadarbības sanāksmi sasauc pirms Ministru kabineta sēdes, taču ne retāk kā vienu reizi nedēļā. Sadarbības sanāksmē pēc Ministru prezidenta vai sadarbības partneru uzaicinājuma atsevišķu darba kārtības jautājumu izskatīšanā var piedalīties ministri, Saeimas deputāti, parlamentārie sekretāri, ministru biedri, Ministru prezidenta padomnieki, ministru padomnieki un sadarbības partneru aicinātās personas. Nav pieļaujams, ka Sadarbības sanāksmē piedalās personas, kurām nav saistības ar izskatāmo jautājumu.

2.4. Sadarbības sanāksmes vada un to darba kārtību nosaka Ministru prezidents, viņa prombūtnē – Ministru prezidenta pilnvarots Ministru kabineta loceklis. Sadarbības partneri vienu darba dienu pirms sanāksmes tiek iepazīstināti ar darba kārtību un ar izskatāmajiem jautājumiem saistīto informāciju.

2.5. Sadarbības sanāksme apspriež politiskus jautājumus, tiecoties uz vienprātības principu. Ja vienošanos nav iespējams panākt, ikvienam no partneriem ir tiesības pieprasīt Koordinācijas grupu veidošanu jautājuma atrisināšanai tā Ministru kabineta locekļa vadībā, kura kompetencē ir izskatāmais jautājums.

2.6. Pārējiem sadarbības partneriem jārespektē partnera lūgums atlikt jautājuma izskatīšanu Saeimā vai Ministru kabinetā uz nedēļu, izņemot šā līguma 5.2.2. apakšpunktā minētos jautājumus. Ja kāds partneris jau izmantojis tiesības jautājuma skatīšanu atlikt uz nedēļu, partneriem nav pienākuma šo pašu jautājumu uz nedēļu atlikt otrreiz pēc cita partnera lūguma.

2.7. Tikai un vienīgi pamatojoties uz sadarbības partneru vienprātības principu, var izlemt jautājumus par grozījumiem Satversmē, par grozījumiem Pilsonības likumā, par likumiem, kas skar valsts budžetu vai budžeta tiesības, par tādiem likumiem vai normatīvajiem aktiem, kas regulē valodas lietojumu, pasliktinot latviešu valodas situāciju, kā arī likumiem vai normatīvajiem aktiem, kas ir pretrunā ar valsts eiroatlantiskā kursa nemainību.

2.8. Sadarbības partneri respektē cits cita tiesības virzīt likumprojektus un tiesības balsot atšķirīgi, pirms tam koleģiāli konsultējoties, šādos jautājumos:

2.8.1. nelaulāto dzīvesbiedru tiesību paplašināšana;

2.8.2. Eiropas Padomes Konvencijas par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu ratifikācija;

2.8.3. tautas nobalsošanas ierosināšanas sliekšņa samazināšana;

2.8.4. Saeimas vēlēšanu sistēmas maiņa;

2.8.5. ģimenes jēdziena stiprināšana.

2.9. Sadarbības sanāksmes sēdes tiek protokolētas. Ja līdz nākamajai Sadarbības sanāksmei ir saņemti kāda sadarbības partnera rakstveida iebildumi, tie tiek izskatīti nākamajā sēdē, ja iebildumu nav – protokols tiek uzskatīts par saskaņotu.

2.10. Lai izskatītu jaunas politikas iniciatīvas vai nozaru reformas, par kuru īstenošanas mehānismiem sadarbības partneru vidū nav vienprātības, Ministru prezidents attiecīgo jautājumu virza izskatīšanai Koordinācijas grupā.

III. Sadarbības partneru frakciju un pie frakcijām piederošo deputātu tiesības

3.1. Sadarbības partnera frakcijai ir tiesības tikties ar Ministru prezidentu ne vēlāk kā 48 stundu laikā pēc sadarbības partnera rakstveida lūguma.

3.2. Ja Ministru prezidents motivēti pieprasa kāda ministra atkāpšanos vai arī ministrs atkāpjas pēc savas iniciatīvas, vai Saeima izsaka neuzticību ministram, attiecīgais sadarbības partneris var izvirzīt nākamo ministra amata kandidātu.

3.3. Sadarbības partneris ir tiesīgs atsaukt sevis virzītu Ministru kabineta locekli un viņa vietā deleģēt nākamo kandidātu, saskaņojot to ar Ministru prezidentu.

3.4. Ja kāds no sadarbības partnera frakcijas deputātiem nav balsojis par uzticības izteikšanu Ministru kabinetam vai Ministru kabineta izstrādāto gadskārtējo valsts budžeta projektu, tiek pieņemts, ka attiecīgais deputāts nav uzskatāms par sadarbības partnera frakcijai piederošu deputātu šā līguma izpratnē.

IV. Sadarbības partneru frakciju un pie frakcijām piederošo deputātu pienākumi

4.1. Sekmēt Ministru kabineta iesniegto likumprojektu izskatīšanu Saeimas komisijās un pieņemšanu Saeimā, nodrošinot sadarbības partneru pie frakcijām piederošo deputātu dalību balsojumos Saeimas sēdēs un Saeimas komisiju sēdēs.

4.2. Neatbalstīt un neparakstīt iesniegtos likumprojektus, lēmumprojektus, patstāvīgos priekšlikumus vai priekšlikumus likumprojektu skatīšanas gaitā, ja tie ir pretrunā ar Deklarāciju par Ministru kabineta iecerēto darbību.

4.3. Neierosināt un neatbalstīt deputātu pieprasījumus.

4.4. Neierosināt un neatbalstīt Saeimas lēmumprojektu par neuzticības izteikšanu Ministru kabinetam, Ministru prezidentam vai kādam no ministriem.

4.5. Neierosināt deputātu jautājumu uzdošanu Ministru prezidentam vai ministram.

4.6. Rakstiski informēt pārējos sadarbības partnerus un Ministru prezidentu par iecerētu ministra atsaukšanu vismaz vienu nedēļu pirms šāda lēmuma galīgās pieņemšanas.

4.7. Rakstiski informēt pārējos sadarbības partnerus un Ministru prezidentu vismaz vienu nedēļu pirms lēmuma galīgās pieņemšanas par nodomu izstāties no Ministru kabineta vai neatbalstīt Ministru kabineta sastādīto budžetu vai budžeta grozījumus.

4.8. Ministru kabinetu veidojošo frakciju vadītāju pienākums ir Sadarbības sanāksmē saskaņot Ministru kabinetu veidojošo frakciju deputātu komandējumu grafiku, lai nodrošinātu nepieciešamo pozīcijas deputātu balsu skaitu Saeimas sēdēs.

V. Ministru prezidenta tiesības un pienākumi

5.1. Ministru prezidentam ir šādas no šā līguma izrietošas tiesības:

5.1.1. iekļaut Sadarbības sanāksmes darba kārtībā steidzamus jautājumus, rakstiski informējot frakciju vadītājus ne vēlāk kā četras stundas pirms sanāksmes;

5.1.2. izteikt publiskus, argumentētus brīdinājumus atsevišķiem ministriem par neapmierinošu darbu no profesionālā viedokļa, iepriekš par to brīdinot attiecīgo ministru;

5.1.3. pieprasīt sadarbības partnera izvirzītā attiecīgā ministra demisiju, ja:

5.1.3.1. ministrs ir zaudējis Ministru prezidenta uzticību;

5.1.3.2. ministra darbs nav atbilstošs no profesionālās kvalitātes viedokļa;

5.1.3.3. ministrs nespēj nodrošināt Deklarācijā par Ministru kabineta iecerēto darbību noteikto prioritāšu un apstiprinātajā Valdības rīcības plānā noteikto uzdevumu izpildi viņa vadītajā ministrijā;

5.1.3.4. ministrs ar savu rīcību ir apzināti kaitējis valsts interesēm un starptautiskajai reputācijai;

5.1.3.5. ministrs ir mainījis politisko piederību;

5.1.4. pieprasīt jebkura sadarbības partnera izvirzītā ministra demisiju vai atbrīvot no amata ministra biedru, ja attiecīgais sadarbības partneris, sadarbības partnera deleģētie ministri vai sadarbības partneru frakcijas un pie frakcijām piederošie deputāti nepilda tās saistības, ko uzņēmušies ar šo vienošanos.

5.2. Ministru prezidentam ir šādi no šā līguma izrietoši pienākumi:

5.2.1. respektēt Sadarbības sanāksmē pieņemtās politiskās rekomendācijas;

5.2.2. steidzamu papildu jautājumu iekļaušanu Ministru kabineta sēdes darba kārtībā pieļaut vienīgi gadījumā, ja tie attiecas uz Latvijas Republikas nacionālajām pozīcijām starptautiskajās organizācijās vai iespējamiem *force majeure*;

5.2.3. ja visi viena sadarbības partnera deleģētie klātesošie ministri Ministru kabineta sēdē pauž vienotu nostāju pret kāda lēmuma pieņemšanu, atlikt lēmuma pieņemšanu uz nedēļu un izskatīt jautājumu Sadarbības sanāksmē pirms tā atkārtotas virzīšanas izskatīšanai Ministru kabineta sēdē;

5.2.4. informēt sadarbības partnerus par nodomu atbrīvot ministru, savu demisiju vai citām izmaiņām Ministru kabineta sastāvā ne mazāk kā 48 stundas pirms šāda lēmuma juridiskas noformēšanas un šajā laikposmā tikties ar jebkuru sadarbības partneri pēc tā pieprasījuma;

5.2.5. informēt ministrus ne mazāk kā vienu darba dienu iepriekš par jautājumiem, kuri skar attiecīgo ministru kompetenci un kurus izskatīs Sadarbības sanāksmē, ja vien tas nav Ministru kabineta vai Saeimas darba kārtības jautājums;

5.2.6. izturēties objektīvi pret visiem sadarbības partneriem un sekot, lai tie ievērotu šīs vienošanās nosacījumus;

5.2.7. atbrīvot ministru no amata ne vēlāk kā 7 (septiņas) dienas pēc tam, kad sadarbības partneris, kas ieteicis šo ministru, rakstveidā paziņojis par ministra atsaukšanu;

5.2.8. ja ministrs atkāpies vai atbrīvots no amata, izdodot rakstveida rīkojumu par ministra atbrīvošanu no pienākumu pildīšanas, paredzēt, ka ministrs turpina pildīt savus pienākumus ne ilgāk kā 7 (septiņas) dienas pēc rīkojuma pieņemšanas dienas.

VI. Nobeiguma noteikums

6.1. Šī vienošanās ir publisks dokuments, un tā ir saistoša vienīgi kopā ar Deklarāciju par Ministru kabineta iecerēto darbību.

VII. Paraksti**Partiju apvienība "Jaunā Vienotība"**

Ministru prezidenta amata kandidāts

un

Partiju apvienības vārdā

Arturs Krišjānis Kariņš

Saeimas frakcijas vārdā

Ainars Latkovskis

**Partiju apvienība "APVIENOTAIS SARAKSTS –
Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība,
Liepājas partija"**

Partiju apvienības vārdā

Edvards Smiltēns

Partiju apvienības

un

Saeimas frakcijas vārdā

Edgars Tavors

Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK"

Partijas vārdā

Raivis Dzintars

Saeimas frakcijas vārdā

Uģis Mitrevics